

Piezīmes un atsauces Natura 2000 teritorijas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Sugas kods:	1983
Suga:	<i>Hamatocaulis lapponicus</i>
Natura 2000 teritorijas kods:	LV0530600
Natura 2000 teritorijas nosaukums:	Motrines ezers
Eksperts(i):	Linda Uzule
Darbs pabeigts:	27.09.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Lapzemes āķīte ir kontinentāla sūnu suga, kas sastopama Ziemeļeiropā (Zviedrija, Somija, Latvija, Krievija, Ziemeļāzijā (Krievija), Ziemeļamerikas ziemeļos, ļoti reti arī Viduseiropā (Dienvidvācijā). Tā aug slapjos mezotrofos un bieži avotainos purvos vai ezeru krastos, dažkārt iegremdētā veidā ezeros. Latvijā Lapzemes āķīte aug galvenokārt mazos, aizaugošos un slīkšņainos ezeriņos ūdenī gar to nokrastu slīkšņām vai arī to slīkšņās esošo zāļu un pārejas purvu ieplakās, retāk atsevišķu slapju pārejas purvu ieplakās (Latvijas Dabas., 2021). Sugu apdraud ezeru antropogēnās eutrofikācijas izraisīta mazo un purvaino ezeriņu piesārņošana, mākslīga ūdens līmeņu izmainīšana un nosusināšana (Suško, 2020).</p> <p>Latvijā sugu pirmo reizi atklājusi A. Āboliņa 1959. gadā Strūžānos zāļu purva malā gar slīkšņu purva grāvī (4 eks.). 1961. gadā A. Āboliņa atklāja vēl vienu atradni Kļaucānu ezerā, kur tā auga ūdenī gar nokrastes slīkšņu. Nākamie atradumi sekoja tikai 90-tajos gados (U. Suško): 1993. gadā Augšzemes augstienes Ružu ezerā pie Medumiem, 1994. gadā zāļu purvā pie Gatenes ezera, Mazā Skujines ezera un Bardinska ezera nokrastes slīkšņā, 1998. gadā Aumeisteru ezeraines Lapiņu un Taurišu ezeros. 2014. gada rudenī suga konstatēta Sauleskalna ezerzemē Sivera ZA krastā Lozdu purvā un 2015. gada rudenī Bednes purvā, kur 2016. un 2019. gadā konstatēja vēl dažas jaunas atradnes (A. Opmanis), kā arī pārejas purvā Meiraukas ezera krastā (AAA Kaučers) un Motrines ezera krastā (DL Motrines ezers). Augšzemes aizsargājamo ainavu apvidus dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā 2019. gada rudenī jauna atradne tika atklāta Zariņa ezerā pie Varnavičiem, bet dabas lieguma „Grebļukalns” dabas aizsardzības plāna izstrādes laikā 2020. gada rudenī tika atklāta vēl viena jauna atradne Kaņciera ezeriņa pārejas purva ieplakās. Atradne atrodas ārpus DL “Grebļukalns” robežām (Latvijas Dabas., 2021).</p> <p>2022. gadā Starptautiskā brioloģijas semināra laikā tika atrasta jauna Lapzemes āķītes atradne (atradēji U. Suško un J.</p>

	Schramm) 0,02 m ² platībā Vjazgines ezera dienvidu krastā (U. Suško pers. kom.).
--	---

Lauks	Paskaidrojums															
CV_USE	<p>0,05</p> <p>Aprēķinos izmantoti dati no 2015. g. sugas uzskaites, kas veikta projekta “Sūnu un lokanās najādas <i>Najas flexilis</i> monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai” (Latvijas Botāniķu..., 2015) ietvaros. 2015. g. sugas uzskaitē populācijas vērtējums novērtēts ar 0,05 m².</p> <p>Suga DL “Motrines ezers” teritorijā pirmo reizi konstatēta 2015. gadā (atradējs U. Suško) projekta “Sūnu un lokanās najādas <i>Najas flexilis</i> monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai” ietvaros. 2015. gadā populācijas vērtējums novērtēts ar 0,05 m² (Latvijas Botāniķu..., 2015).</p> <p>2021. gadā projekta “Projektā “Dabas skaitīšana” konstatēto Biotopu direktīvas II un IV pielikuma vaskulāro augu un sūnu sugu atradņu inventarizācija un monitorings” ietvaros suga DL “Motrines ezers” teritorijā netika konstatēta (Latvijas Dabas..., 2021).</p>															
Unit_CV	<p>Kvadrātmetri</p> <p>Pamatojoties uz “Augu monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās un ārpus tām”, sūnu, ķērpju un lielākoties arī ūdensaugu gadījumā populācijas lielumu novērtē m² (Baroniņa, 2014; DAP, 2017; DAP, 2022).</p>															
Habitat	Annex I viens															
Annex I	<p>7140</p> <p>DL “Motrines ezers” teritorijā Lapzemes āķīte sastopama ES aizsargājamā biotopā – 7140 <i>Pārejas purvi un slīkšņas</i>.</p>															
Annex I_area_USE	<p>0,48</p> <p>Lapzemes āķīte DL “Motrines ezers” teritorijā sastopama vienā poligonā, kura platība ir 0,48 ha. Sugas dzīvotnes laukuma platība noteikta LatViaNature projekta izstrādātajā Augu monitoringa rīkā (1. pielikuma 1. attēls), pamatojoties uz līdzšinējiem sugas pētījumiem šajā teritorijā.</p>															
Other_area_USE	Na															
OK_DEN	<p>Lapzemes āķītes populācijas segumi (seguma mērvienība – m²/ha) Natura 2000 teritorijās redzami zemāk esošajā tabulā. Ar zaļo krāsu tabulā attēlots eksperta noteiktais optimālais blīvums, bet ar oranžo krāsu attēlota konkrētā Natura 2000 teritorija.</p> <table><tr><th>N2000 teritorija</th><th>CV_DEN, m²/ha</th><th>Segums</th></tr><tr><td>Bednes purvs</td><td>38.9</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Lapiņu ezers</td><td>38.9</td><td>Augsts</td></tr><tr><td>Augšzeme</td><td>31.9</td><td>Optimāls</td></tr><tr><td>Taurīšu ezers</td><td>12.1</td><td>Zems</td></tr></table>	N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums	Bednes purvs	38.9	Augsts	Lapiņu ezers	38.9	Augsts	Augšzeme	31.9	Optimāls	Taurīšu ezers	12.1	Zems
N2000 teritorija	CV_DEN, m ² /ha	Segums														
Bednes purvs	38.9	Augsts														
Lapiņu ezers	38.9	Augsts														
Augšzeme	31.9	Optimāls														
Taurīšu ezers	12.1	Zems														

Lauks	Paskaidrojums				
		Kaučers	6.3	Zems	
		Augšdaugava	1.3	Zems	
		Motrines ezers	0.1	Zems	
OPT_DEN	Par optimālo segumu izraudzīts AAA “Augšzeme” segums – 31,9. DL “Motrines ezers” Lapzemes āķītes segums ir zemākais no visām N2000 teritorijām.				
OK_NEW	Nē. Jautājumu par jaunu dzīvotņu veidošanu izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U1 vai U2.				
AREA_NEW	0				
OK_INT	Nē. Jautājumu par indivīdu translokāciju izskata tikai gadījumos, kad Biotopu direktīvas 17. panta ziņojumā sugas aizsardzības stāvoklis novērtēts kā U2.				
IND_INT	0				
Papildus nosacījumi					
Cits lauks					

Izmantotā literatūra

Baroniņa, 2014. Dabas aizsardzības pārvalde, 2017 un 2022. Augu monitoringa metodika Natura 2000 teritorijās un ārpus tām. 20 lpp. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/media/13936/download>

Dabas aizsardzības pārvaldes Augu monitoringa rīks.

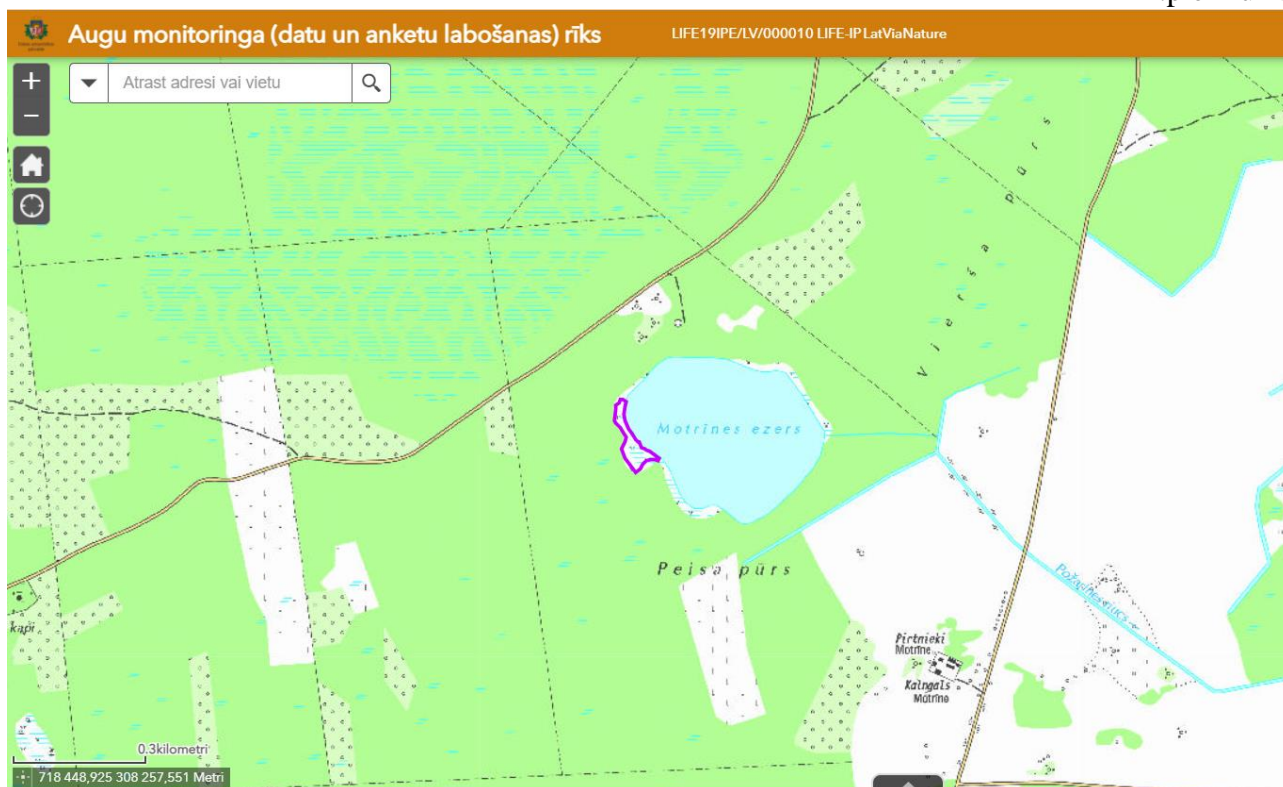
Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēma “Ozols”.

Latvijas Botāniķu biedrība. 2015. Sūnu un lokanās najādas *Najas flexilis* monitorings atbilstoši Bioloģiskās daudzveidības programmai. Atskaite iepirkuma līguma Nr. 7.7./71/2015-P ietvaros. Rīga, 24 lpp.

Latvijas Dabas fonds. 2021. Vaskulāro augu un sūnu sugu monitorings un inventarizācija Natura 2000 teritorijās un ārpus tām 2021. gadā. Rīga, 249 lpp.

Natura 2000 SDF – Motrines ezers. Skatīts 3.05.2022. Pieejams: <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=LV0530600>

Suško, U. 2020. Augšdaugavas aizsargājamo ainavu apvidus ezeri un to bioloģiskais raksturojums. Rīga. 78 lpp. Npublicēts materiāls.

1.attēls. Ekrānšāviņš no LatViaNature projektā izstrādātā Augu monitoringa rīka. Ar violeto kontūru kartē attēlots Lapzemes āķītes dzīvotnes laukums DL “Motrīnes ezers”. Ekrānšāviņš uzņemts 05.05.2022.